Geçen konuşurken *Hz. Peygamber olsaydı bu durumda ne yapardı?* dedin. Konu oy vermeydi sanırım, değil mi?

Evet, Hz. Peygamber kime oy verirdi? diye düşünmek gerekir dedim.

O zamandan beri bunu düşünüyorum ama bu sorunun doğru bir cevabı olduğu kanaatinde değilim.

Hz. Peygamber oy vermezdi mi diyorsun yani?

Hayır, hayır, bunu da söyleyemeyiz diyorum. *Oy verirdi, vermezdi, filancaya verirdi, falancaya vermezdi* gibi tartışmaları yapmak için aramızda *dünyalar kadar fark var* diyorum.

Bir müslüman için başka ne gibi bir kriter olabilir peki? Bunu da düşündün mü?

Bu ayrı bir soru, bunu sonraya bırakalım ama *Hz. Peygamber bu durumda ne yapardı?* diye bir soru sorduğumuzda, buna kendi peygamber *kanaatimize* bakıp cevap veriyoruz. Bu da pek sağlıklı bir yöntem değil.

Temel ahlaki konularda yardımcı oluyor, yani, bir durumda yalan söylemek veya iyilik yapmak gibi konularda, affetmek ve bunun gibi konularda yardımcı.

Evet, bu konularda yardımcı ama şu sorunun net bir cevabını verebilir miyiz: *Hz. Peygamber bugün* yaşasaydı nasıl bir hayatı olurdu?

Yani, vahiy alıyor, etrafında insanlar var, tebliğ yapıyor, insanları hakka çağırıyor...

Evet ama bunları nasıl yapardı? Twitter kullanır mıydı mesela?

Kullanırdı bence. İngilizce tvitler atardı, daha çok insana ulaşmak için.

Bence de lehv'el-hadis sayıp kullanmazdı. Oradan sadır olacak bir tebliğin pek de faydalı olmayacağını görürdü. Peki, mesela zamanında aynı zamanda bir devlet başkanıydı, bu zaman da milletvekili veya parti başkanı olmaya çalışır mıydı?

Bence siyaset üstü olurdu.

Zamanında siyaset üstü olmamış ama.

Evet ama bu zaman farklı, yani, demokrasi içinde insanlardan oy istemen gerekiyor.

Tamam, diyelim ki bugün bir siyasetçi, kendini ahlaki bir problemle karşı karşıya bulduğunda *Hz. Peygamber bu durumda ne yapardı?* diye soracak ve nasıl bir cevap verecek?

Özel durumlarda cevabı olur aslında. Hangi durum mesela, yalan söylememesi lazım, insanlara zulmedecek, onların arasında fitne çıkaracak işler yapmaması lazım. Bunları biliyoruz.

Ama İslam'a tam uymayan bir konumda bu insan, demokratik bir rejimde ne kadar ahlaki kalabilir?

Bunun %100 mümkün olmadığını kabul etmek lazım herhalde. Seçim kazanmak için insanlara çeşitli vaadlerde bulunmak lazım ve bunların çoğu aslında yalan, biliyoruz. Hz. Peygamber bunu yapmazdı diyeceksin.

Evet, yapmazdı ama bir yandan da nasıl bir siyaset güderdi, güder miydi? Yoksa (a.s.) İsa Mesih'in Romalılar devrinde yaptığı gibi, neredeyse derviş gibi mi yaşardı? İsa'nın hakkı İsa'ya ve Sezar'ın hakkı Sezar'a mı derdi?

Kafamdaki (☒) Hz. Muhammed sanırım ne oy toplamaya çalışır, ne de siyasetten uzak dururdu.

Peki bunu nasıl yapardı? Hangi araçları kullanırdı? Bunların tam cevabını veremeyiz. Yani aristokratik/oligarşik bir yapı peşinde mi olurdu, yoksa diyelim daha halkçı mı olurdu, ne gibi bir siyaset peşinde olurdu?

Şöyle diyebiliriz belki, iyilik hangi tarafı işaret ediyorsa, onu takip ederdi

Ancak bunu dediğimiz zaman, Peygamber efendimizin davranışını *iyilik* üzerinden tanımlıyoruz, iyiliği onun üzerinden değil. Tanımlayan değil, tanımlanan oluyor.

Sanırım sonunda yine senin dediğin gibi, hepimiz onu kendi tahayyülümüzde nereye koyuyorsak...

Orada yaşatıyoruz. Bir gruba/cemaate/tarikate mensup biri için, o cemaatin/tarikatın başındaki insan bugün nasıl davranıyorsa, Hz. Peygamber de yaşasa öyle davranırdı.

Değil mi?

Evet, onun için insanların çoğunun sorgusuz sualsiz takip etmesinin sebebi de bu belki, bu insanlar *Peygamber bugün yaşasa* sorusunun cevabını bulduklarını düşünüyorlar.

Belki de doğru bir düşüncedir?

Birbirleriyle çatışmasa mümkün tabii. Her grup için farklı bir *peygamber tasavvuru* var demek bu, neredeyse farklı bir peygamber.